

NOORD-BRABANDER.

Donderdag 19 December.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

KERKELIJKE STAAT.

R O M E.

Den 29sten November zijn de infant van Spanje, don *Sebastiaan* en de Prinses zijne gemalin, na een bezoek bij Zijne Heiligheid te hebben afgelegd, naar Napels vertrokken.

— Te Fermo is door de zorgen van den Kardinaal *Ferretti*, Aartsbisschop dier stad een nieuw kollegie, door Jesuiten bestuurd, gebouwd. Bij eene door Z. Em. den Kardinaal *Lambruschini* prefect der congregatie van de studien, uitgegevene breve is dit voor de stad en het bisdom zoo nuttig gesticht gemagtigd geworden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den December.

Geheel Duitschland is overstelpt van vreugde en erkentelijkheid jegens den H. Vader omtrent de laatste *Allocutie* in het Consistorie van den 22sten November jl. gehouden: Zie hier hetgeen men ten dien aanzien in den *Courier van Frankeland* leest:

„ Gedurende de Heilige Stoel in vele plegtige *Allocuties* zijne gedachten uitdrukte over de maatregelen, welke een Duitsch gouvernement tegen de Catholijke kerk nam, vroegen zijne tegenstanders door welke reden de Apostolische stem ten aanzien wat in Rusland omgegaan was, zweeg, en zekere openbare dagbladen gingen zelfs zoo ver van te zeggen „ Dat de Paus voorzeker de regten der kerk tegen zulk eenen vermogenden staat niet zou durven handhaven en in tegendeel alle soort van inschikkelijkheid jegens het hof van St. Petersburg zou toonen. „ Zij die alzoo spraken hadden waarschijnlijk, zoo als hun dikwerf gebeurt, de getuigenis der geschiedenis vergeeten; zonder hoog op te klimmen zouden zij daarin gevonden hebben hoedanig *Pius VII*, de roemvolle voorganger van *Gregorius XVI* zich gedroeg, toen *Napoléon*, in de volheid zijner magt ondernam tegen de Catholijke kerk te wettigen. Zij zouden levens opgemerkt hebben, dat de Paus, in het bestuur der aan zijne zorgen toevertrouwde kudde, zich niet kan regelen, even als de Vorsten der eeuw naar aardsehe uitzigten, maar alleen naar het belang der kerk van J. C., die door eene meer verhevene magt dan de arm des menschen verdedigd wordt. In hunne kortzigtige oogmerken schijnen zij niet te willen begrijpen dat, in deze omstandigheid, het de Vorst van Rome niet is, die tegenover den Czar is geplaatst, maar het geestelijk hoofd der geheele Catholijke Christenheid, de vertegenwoordiger van J. C. op aarde, die van den Stoel van Petrus de stem voor de eeuwige zaligheid verheft. Ook heeft hij die stem verheven en niet alleen voor de geheele Christenheid het verraad der Russische Bisschoppen, plegtiglijk veroordeeld, de trouwloosheid, de schandelijke list en het bedrog aangeduid, door welke middelen zij gedwongen geworden zijn hunne kudde in de scheuring mede te slepen en de gestrenge kastijdingen doen kennen, waaraan zij zich hebben bloot gesteld, maar hij heeft bovendien met den vinger het gedrag van het Schismatiek Synode en de middelen tot verleiding, waarvan men zich bediend heeft, aangeduid, om die ontaarde herders in den afgrond der snoodheid en des verderfs te doen storten. Tevens heeft de heilige Vader zijne teedere bezorgdheid voor de geloovigen der Russische natie uitgedrukt, die zich niet door valsche voorgevens, noch door bedreigingen, noch slechte voorbeelden, tot zelfs om de Catholijke kerk te verlaten en de Moskovitische scheuring te omhelzen, hebben laten verleiden. Hij heeft al zijne smart, welke hun lijden hem inboezemt opgelegd en verklaard, hoedanig hij verlangde hun door geestelijke gunsten aan te moedigen: En het is niet de onvermogen stem eens grijsaards, voor welke men reeds zeer dikwerf, in den loop der eeuwen, de menschenlijke hoogmoed en de aardsehe magten heeft zien bukken.

— Sedert langen tijd hebben de Catholijken der Rijn Provincien en van Holland aan de Aartsbisschoppen van Keulen en Pozen hunne hulde willen bewijzen. De Catholijken van het bisdom van Keulen verlangden aan hunnen eerbiedwaardigen Aartsbisschop *Clemens August* een gering blijk hunner erkentelijkheid voor den waarlijk Apostolischen ijver, te geven, waarmede hij de verhevene functien, door God aan hem toevertrouwd, vervulde en voor al de opofferingen, die hij onophoudelijk met eene onwrikbare standvas-

tigheid, ten einde het ware geestelijk geluk zijner kudde te verzekeren, gedaan heeft. Zij zouden te gelukkig geweest zijn, wanneer het hun vergund geweest ware hunne betuigingen in persoon te kunnen uitdrukken, doch daar zijne afwezigheid voortduurt, zonder dat nog iets het einde daarvan doet zien, hebben zij van de gelegenheid zijns naamseests gebruik gemaakt en eenen kostbaren ketk in het vuur verguld, omzet met edele gesteenten van allerlei soort, de opbrengst eener rijke inschrijving, zoo te Keulen als te Aken, toegezonden. Mogt die moedige belijder nog lange jaren van dezen ketk gebruik maken en de Goddelijke Voorzienigheid de gebeden verhooren, welke de Catholijke verlatene kudden hemelwaarts opzenden.

Overigens zijn het niet alleen de Catholijken van zijn Bisdom die deze gelegenheid hebben te baat genomen, om hem hunnen eerbied uit te drukken. De Catholijken van Holland hebben Hem een zilveren kruisbeeld toegezonden, een geschenk, waatover de Aartsbisschop zeer getroffen is geweest. Den 23sten November, de dag van den H. *Clemens*, is te Keulen in de kerk der Minnebroeders eene plegtige dienst gecelebreerd. Den 11den dierzelfde maand, de feestdag van den H. *Martinus* had dezelfde plegtigheid voor den Aartsbisschop van *Dinin* plaats. Bij die beide gelegenheden waren de kerken opgevuld van geloovigen uit alle klassen en standen.

FRANKRIJK.

PARIS den 15den December.

Eene telegrafische depêche meldt eene nieuwe verzending van troepen naar Afrika.

Marseille den 13 December.

De Generaal Kommandant der 8e militaire divisie aan den Minister van oorlog.

» 400 Man, geleverd door het depôt van het 17de ligte infanterie zijn heelen op de *Stijz* ingescheept.

» De 300 man van het 17de van linie vertrekken morgen naar Toulon.

Sedert de laatste gebeurtenissen in Afrika zijn 4800 man ingescheept.

— Men leest in den *Moniteur parisien*.

Het gouvernement heeft depêches uit Algiers onder dagteekening van den 7den December ontvangen.

» Sedert den laatste koerier heeft in de provincie Algiers geene belangrijke gebeurtenis plaats gehad. Het stelsel van gedeeltelijke invallen door de Arabieren aangenomen, gaat voort.

De Hadjouten en de ruiters behoorende tot de onderscheidene kalifen van *Abdelkader* hebben beproefd, om op onderscheiden punten beesten te rooven. Rijna overal is hun dit mislukt, door den krachtdadigen wederstand der troepen, belast om de verschillende velden te verdedigen. In de ontmoetingen, welke zij gehad hebben, zijn vele Arabieren gedood en vele paarden door onze soldaten genomen.

De Concentratie der troepen op de linie van la Chiffa wordt bewerkstelligd. De verdedigingswerken der stad Belidah worden met allen mogelijken spoed voortgezet; de dijk gemaakt om ten allen tijden te Casbah water te kunnen krijgen, heeft deszelfs oogmerk bereikt.

De Arabieren verontrusten al de bewegingen, welke rondom Belidah gedaan worden. De Kabailen vooreerst en naderhand de *geregelde troepen* van Kalifa de Miliiana hebben ons in de holle wegn eene hinderlaag gelegd en aanhoudend op onze posten geschoten; wij hebben eenige dooden en gekwetsten. Volgens rapporten van den generaal *Duvivier* heeft de vijand veel volk verloren.

De schepen uit Bona en Oran te Algiers bij het vertrekken van de pakketboot niet aangekomen zijnde, had men geene tijdsgeen uit die provincie.

De meeste dagbladen hebben de *Allocutie* van den Heiligen Vader of geheel of gedeeltelijk medegedeeld. Te Rome zijn twee uitgaven B dier toespraak, de eene in *folio*, de andere in 8o. verschenen. Uit die *Allocutie* zegt *l'Ami de la Religion*, ontwaart men de billijke droefheden van het hoofd der Kerk. Zijne bezorgdheid heeft

reeds meermalen deze voorzegging des Zaligmakers bewaarheid: *Pressuram habebitis*, gij zult gedrukt, geperst worden. De staat van de godsdienst in Spanje, Portugal, Zwitserland, Pruisen, Rusland en elders, veroorzaakt den H. Vader sedert vele jaren diepe smarten. Gewigtige aanslagen zijn op de regten en den vrede der Kerk gemaakt.

Dáár een noodlottige geest tot nieuwigheden; hier een anti-Catholijk despotismus; dáár rustversturende wetten, verbanne Bisschoppen of verplicht om de vlugt te nemen; hier de scheuring die zich uitbreidt, en de billijkste verzoeken verworpen; dit zijn de rampen, die den algemeenen Vader té nederdrukken. Deze gesteldheid van de godsdienst herinnert ons geheel die, welke *Pius VI*, een weinig meer dan 50 jaren geleden, deed zuchten. Op twee tijdstippen doen misleide Vorsten de Kerk den oorlog aan en verdolen zich in onvoorzigtige aanslagen, van welken zij een weinig later den weerslag, den terugstuit zullen ondervinden. In plaats van het kerkelijk gezag te versterken, verzwakken zij hetzelfde, in plaats van onder hun en den algemeenen Vader de banden nader toe te halen, bewerken zij met Hem een breuk; zij doen Hem door hunne diplomatie en hunne dagbladen aanvallen.

Zij schijnen te duchten, dat de volken eene magt eerbiedigen, welker invloed voor hun zelfs zeer voordeelig zou kunnen zijn. Hier zit eigenlijk de wezenlijke betoovering en verblindings. Gode geve, dat dezelve, even als over vijftig jaren, niet door schokken en stormen opgevolgd worden, welke de maatschappij tot in deszelfs grondzuilen vernielen.

In dezen staat van zaken heeft de H. Vader zijne stem doen hooren. Welke grootere beweeggronden kon hij hebben, dan zich tegen een hardnekkig onderdrukkings-stelsel, en tegen de afvalling der Bisschoppen, die hunne pligten verraden en hunne geestelijkheid en kudde in de scheuring trachten mede te slepen, te verzetten. Welke meer betreurenswaardige gesteldheid dan die der arme Grieksch vereenigde Kerk, die, en de Keizerlijke magt en hare eigene Bisschoppen tegen haar ziet zamenzweren? Mogt de Allocutie van den Oppersten Herder Hem eenige vertroosting toebrengen! Zij zal ten minste aan de Catholijke wereld de nieuwe wonden der Kerk doen vernemen en een schitterend blijk van ijver van deszelfs doorluchtig hoofd zijn, om die wonden te genezen."

BELGIE.

BRUSSEL den 16den December.

Sedert eenige dagen heeft men de toenemende rijzing der *Belgische bank-actien* aan onze beurs en aan die te Parijs kunnen opmerken. Deze gunstige beweging is gegrond op de zekerheid dat het herstel van de zaken der bank zal toelaten om de Coupon-intresten, verschenen den 1sten Januarij 1839 uit te betalen en op een nader tijdstip de intresten, verschijnende den 1sten Januarij 1840. De bilan, welke aan de actie houders in hunne aanstaande algemeene vergadering zal worden overgelegd, zal hun volkomen over de gesteldheid van dit établissement gerust stellen, welker schok morgen één jaar geleden, het algemeen credit deed waggelen.

Al de werkzaamheden om dit établissement op te beuren, zijn, in weerwil van groote moeilijkheden, met wijsheid en veel beleid bestuurd. De balans van het Actief en Passief zal oneindig meer voldoende zijn, als de belanghebbenden wel zouden hebben kunnen verwachten. En weldra, hopen wij, zal de *Belgische Bank* op nieuw in staat zijn aan den koophandel en de nijverheid, die diensten wederom te bewijzen, welke haar thans nog ontbreken.

(*Commerce Belge.*)

— Het Seminarie van Mechelen telt dit jaar 125 studenten in de godgeleerdheid, 100 in de wijsbegeerte, 200 voor de lagere en 130 voor de bereidende klassen in het pensionnaat van Bruel.

— De eerwaarde heer *de Bruyn*, van Antwerpen, Missionaris in de vereenigde staten van Amerika en Groot Vikaris van Mgr. *de Rézé*, Bisschop van Détroit, is aldaar in den staat van Ohio den 11den Augustus overleden.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 18 December.

In de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaterdag is door de Centrale Afdeeling verslag gedaan omtrent het ontwerp van wet tot daarstelling van schuld ten laste der Overzeesche Bezittingen.

Dit ontwerp, zoo als het is gewijzigd, benevens de antwoorden daartoe betrekkelijk in de Afdeelingen van nieuws onderzocht zijnde geworden, heeft in alle nog stof opgeleverd tot vele bedenkingen.

Gaarne erkende de Eerste Afdeeling, dat de veranderde redactie van het ontwerp verkieslijk is boven de oorspronkelijke, vermits zij meer bepaaldelijk de bestemming der erlande gelden aanduidt en bovendien de toezegging geeft, dat jaarlijks eene opgave aan

de Staten-Generaal zal worden gedaan van het zuiver voor het Moederland uit de koloniale middelen beschikbare saldo; terwijl eindelijk, tot groot genoegen van al de leden der Afdeeling, de opheffing van het Syndicaat stellig werd aangekondigd. Daarentegen bleef bij verscheiden leden het bezwaar bestaan, dat, zonder volledige inzage der geheime stukken en zonder eene meer afdoende toelichting van hetgeen tot deze wet betrekking heeft, niet met kennis van zaken daarover kan geoordeeld worden.

In de tweede afdeeling kon zich de overgrootste meerderheid der leden met het ontwerp niet vereenigen, of verklaarde althans daartegen gewigtige bedenkingen te hebben. Slechts één lid deelde niet in dat gevoelen, als oordeelende dat in het nieuw ontwerp genoegzame verbetering was aangebragt, door de bij art. 1 daargestelde specificatie en de bij art. 4 gegeven zekerheid, dat de schuld van 40 millioen aan de handel-maatschappij behoort is gespecificeerd en de regering van die maatschappij vrij moet gemaakt worden, en dat mede de behoefte van het syndicaat genoegzaam is bewezen. Wat betreft de overige leden, deze verlangden bijna allen, alvorens tot schuldvermeerdering ter regeling onzer finantien over te gaan, meerdere opening omtrent 'slands finantielen toestand met al zijne bijzondere en geheime inrigtingen, fondsen en administratiën, en dan daarbij, of, zoo er geene andere schulden bestaan dan reeds nu, de officiële en ronde verzekering, dat met het alzoo aan de Staten-Generaal medegedeelde alle landschulden en geldelijke verplichtingen zijn bekend gemaakt. Alleen daarmede, zij herhaalden het, kan aan eene finale regeling gedacht worden. De opening aangaande het amortisatie-syndicaat alleen, zonder eenige andere dan de nu gegeven flauwe verzekering, is niet genoegzaam. Velen verklaarden voorts geene genoegzame overtuiging te hebben, dat de geheele som van 56 millioen noodig is; eensdeels kan gebrek aan tijd tot onderzoek hiervan de oorzaak wezen, doch ook anderdeels zou dit aan nog benodigde inlichting kunnen toe te schrijven zijn. De afdeeling vroeg in het algemeen nog vele ophelderingen.

Ook bij deze gelegenheid werd voorts nog door eenige leden aangedrongen op eene spoedige herziening der Grondwet, opdat ook daarmede minder kostbaar beheer en betere waarborg voor het gevolg kunnen daargesteld worden.

In de Derde Afdeeling is al dadelijk de aandacht gevallen op art. 4. Ofschoon al de leden die bijvoeging als eene verbetering van het ontwerp beschouwden, was de meerderheid van gevoelen, dat zij nog niet geheel aan het vrij algemeen geopenbaard verlangen der Staten Generaal voldeed. De meerderheid meende, dat, met behoud van 's Konings uitsluitend opperbestuur over de volkplantingen en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, aan de Staten Generaal jaarlijks mededeeling zou kunnen worden gedaan van de Indische begrooting, of wel van de rekening, waaruit dan het bedrag van het beschikbaar overschot zou blijken.

In de Vierde Afdeeling was het aan de leden, die vroeger verklaard hadden de lectuur der memorie en bijlagen, door den Minister van Kolonien aan de Kamer gezonden, onder de verplichting van geheimhouding, om de reeds genoeg bekende redenen, niet te kunnen nemen, welgevallig zich, door de thans bijgevoegde nota, als mede door de antwoorden, benevens de gedrukte processenverbaal, in staat gesteld te zien over het onderhavig ontwerp met hunne medeleden te kunnen spreken en aan de deliberatie een actief deel te nemen. Zij bleven niettemin protesteren tegen de van Regeringswege aan de Kamer opgelegde geheimhouding, s'eds van oordeel zijnde, dat zij alleen bevoegd was, na deliberatie hierover, bij meerderheid te beslissen, en deze verplichting aan al de leden der Kamer op te leggen. De overige zes leden derzelfde Afdeeling vonden geene zwaarigheid hier te kennen te geven, dat, naar hun oordeel, na al hetgeen te dezer zake door de Regering met hunne voorkennis is gedrukt en alzoo openlijk is bekend geworden, er zoo weinig van het vroeger onder geheimhouding medegedeelde onbekend is gebleven, dat het hun nu allezins onschadelijk scheen, ja doelmatig, om op den bedoelden maatregel terug te komen. Zij durfden hierop bij de Regering met ernst aandringen. Zij bedoelden hiermede geenzins, dat alle staten, berekeningen en inlichtingen, welke bij deze gelegenheid omtrent de inwendige Oostindische administratie gegeven waren, als het ware, publiek zouden gemaakt worden; doch zij zouden verlangen, dat de vroeger bij de Regering verkregen ondervinding van de voorzigtigheid der Kamer, wanneer het tederen punt van 's Lands credit bij hare deliberatiën gemoeid was, haar kon bewegen tot eene geheel vertrouwelijke mededeeling van alles over te gaan, ontdaan van eene, aan vele leden der Kamer sluitende, opgelegde verplichting tot geheimhouding.

De Afdeeling verhiel zich tegen het slot der memorie van beantwoording, welke haar eene zoet vloeiende en fraai klinkende periode voorkwam. » D' schoone verwen, zegt zij, waarmede onze

loekomst daarin wordt geschilderd, hebben haar niet de overtuiging gegeven, dat de hoogst zorgelijke gesteldheid, waarin zich het Vaderland bevindt, bij het ophouden der heillooze negenjarige spanning, niet dien indruk bij de Regering schijnt te hebben gemaakt, welke zij blijkens alle verballen, door de Staten-Generaal over onze geldelijke aangelegenheden opgemaakt, op de Vertegenwoordigers des volks heeft te weeg gebracht. Zou zij anders, bij het voorstellen eener leeningwet van 56 millioen, en bij een zoo treurig deficit voor het Amortisatie-Syndicaat, hetwelk nu toch voor 1840 op schuldvermeerdering moet uitloopen, gesproken hebben van eene uitkomst zoo gunstig, dat men zich met eene zoodanige nauwelijks had mogen vleijen? De leden der Vierde Afdeeling gevoelden zich verplicht hiertegen met rondheid te betuigen, dat zij zich in de moeilijke omstandigheden, waarin het Rijk zich negen jaren heeft bevonden, niet konden voorstellen, dat, bij het eindigen daarvan, zich eene zoo ongunstige uitkomst zou hebben opgedaan, en zij tot de treurige overtuiging moeten geraken, dat die omstandigheden tot het bezigen van Maatregelen hebben doen besluiten, welke het pligtgevoel en de vaderlandsliefde van de leden der Staten-Generaal nu op de moeilijkste proef stellen.

De Vierde Afdeeling wilde zich ook gaarne met de aangename verwachting vleijen, dat de welvaart van Nederland zich van de ondervonden zware schokken geheel zal kunnen herstellen, doch is innig overtuigd, dat, om dit herstel mogelijk te maken en de welvaart van Nederland duurzaam te bevestigen, eenvoudigheid en spaarzaamheid bij ons inwendig bestuur, openbaarheid en duidelijkheid bij onze geldmiddelen, overeenbrenging onzer landmagt met de beperktheid van ons grondgebied, en de vredelievende rol, welke het ons past in het Europeesch statensysteem te spelen, en vooral ook vrijgevigheid in de wetsbepalingen, welke de bronnen van onze welvaart, handel, landbouw en nijverheid moeten regelen, steeds op den voorgrond zullen moeten staan.

De Vijfde Afdeeling heeft met genoegen gezien, dat de Regering aan het verlangen der Kamer heeft gemeend te kunnen voldoen, door de overlegging van eene nota, waardoor het geheimzinnige, hetwelk, tot leedwezen aller leden, over de behandeling dezer belangrijke aangelegenheid was verspreid, voor het grootste gedeelte althans is opgeheven. Zij betuigde daarvoor de Regering haren dank, zoo als zij ook met genoegen heeft ontwaard, dat voldaan is aan het verlangen in onderscheiden Afdeelingen aan den dag gelegd, dat in de wet het doel en de strekking der leening meer omstandig zou worden omschreven. Minder gelukkig was, naar het oordeel der leden, voldaan aan het geuit verlangen, dat in de wet mogt worden bepaald, dat het excedent, hetwelk van de Indische inkomsten, na aftrek van de uitgaven, jaarlijks overblijft, in 's Rijks schatkist zou worden gestort, om daarover zoodanig te beschikken, als bij de wet zal worden vastgesteld.

De vijfde Afdeeling was er overigens ver af, om niet hulde te doen aan de pogingen, welke worden aangewend om de Oostindische Bezittingen meer en meer tot steun van het Moederland te doen strekken en het in zijnen moeilijken toestand te hulp te komen; maar zij kon niet toegeven, dat het raadzaam, voorzigtig en staatkundig is, den goeden en geregelde gang der finantien, dat is, eene behoorlijke overeenstemming tusschen ontvangsten en uitgaven, alleen van die hulp en ondersteuning te doen afhangen, zij achtte dit in tegendeel gevaarlijk en moest daarom herhalen dat het tijdstip gehoren is dat aanmerkelijke en afdoende bezuinigingen en verminderingen worden ingevoerd, ten einde niet alleen de hulp van de Oostindische Bezittingen, ten minste niet zoo in haar geheel, tot bestrijding der gewone behoeften te bezigen, maar integendeel daarvan een gedeelte te kunnen aanwenden tot vernietiging van den schuldenlast waaronder dit Rijk, ookten gevolge der noodlottige omstandigheden, is gebracht geworden, en ook eene hulpbron te behouden voor mogelijke, onvoorziene, buitengewone, ongelukkige omstandigheden of herstellingen.

Ten gevolge van de mededeeling der zeer uitvoerige aanmerkingen aan de Regering, is van haar ontvangen eene nota, daartoe betrekkelijk, welke aldus luidt:

» *Nota der Regering.*

» De nadere aanmerkingen van de afdeelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, omtrent het ontwerp van wet tot daarstelling eener schuld ten laste van 's Rijks Overzeesche Bezittingen, gezien en overwogen zijnde verneemt men nog kortelijk het volgende in weder-antwoord te kunnen zeggen:

1o. Dat de Regering, in zooverre toegevend aan het genoegzaam algemeen verlangen van eene andere en meer bevattende redactie van artikel 4 van het ontwerp van wet, in de volgende redactie toestemt:

» Jaarlijks zal aan de Staten-Generaal opening worden gegeven van den finantielen toestand der Overzeesche Bezittingen, en op-

» gave worden gedaan van de zuivere opbrengst der producten en van het geen in het volgend jaar gerekend kan worden hier te Lande beschikbaar te zullen zijn; en zal over dit excedent bij de wet worden beschikt.

» 2o. Dat men alhier herhaalt, dat in de tegenwoordige zitting spoedig aan de Staten-Generaal eene wet tot vernietiging van het Amortisatie-Syndicaat zal worden aangeboden; dat het ontwerp daarvan wordt gereed gemaakt en men daarbij de verzekering voegen kan, dat geene nieuwe geldleeningen, nu of bij gevolg, zullen behoeven daargesteld te worden, om in de behoeften van het Syndicaat of de door de vernietiging daarvan aan de schatkist overgaande verplichtingen te voorzien, behoudens dat het reeds aangegeven jaarlijksch te kort dier instelling op de begrooting in uitgave zal worden gebracht.

» 3o. Dat ten aanzien der Koloniën de voorgestelde veertig millioen alleen tot afrekening met de Handel-Maatschappij zullen strekken; dat men daardoor van de verplichtingen aan de Handel-Maatschappij zal zijn ontheven en geene nieuwe verbindtenissen, hetzij van voorbelating of voorschot, hetzij van negotiatien op onderpand, of andere geldleeningen, van welken aard ook, vóór of op de Gouvernementsremisiss zal aangaan; maar dat men ook deze veertig millioen noodig heeft, om met de gemelde Maatschappij geheel te liquideren, hoewel het niet noodig zal zijn, dat de losrenten anders dan successievelijk en na verloop van tijd worden te gelde gemaakt.

» 4o. Dat de bereids op de eerste aanmerkingen der Afdeelingen medegedeelde antwoorden die ophelderingen, zoo als het aan de Regering voorkomt, bevatten, die tot de kennis dezer aangelegenheden schijnen vereischt te worden, en ook het tijdsverloop het maken van meerdere en omslagtige schrifture niet gedooft, maar dat men bovendien, van de zijde der Regering volkomen bereid is om in een aan de publieke discussien voorafgaand comité-generaal mondeling alle verdere vragen te beantwoorden, en alle inlichtingen betrekkelijk deze zaak te geven, die de onderscheiden leden van de Tweede Kamer, der Staten-Generaal zouden mogen goedvinden en noodig oordeelen ter hunner informatie en overtuiging voor te stellen, of zouden verlangen.

» De Regering, alzoo van hare zijde alles hebbende toegegeven en medegedeeld, en verder bereid zijnde mede te deelen wat maar eenigzins tot goed verstand en ter beoordeeling van het voorgestelde ontwerp van wet kan dienen, en voor zich overtuigd zijnde, dat het aangenomen wordende, daardoor het publiek crediet zal worden gehandhaafd en de geregelde gang van 's Lands finantien tegen allen stilstand verzekerd, gelooft dan ook zich te mogen vleijen, Hun Edel Mogenden in die overtuiging te zullen doen deelen, en alzoo van hunne medewerking tot bereiking van dit voor geheel de natie zoo allerbelangrijkst doel, zich met vertrouwen te mogen verzekerd houden.

De discussie over bovengenoemd ontwerp van wet nopens de leening zijn bepaald op heden woensdag, des morgens ten 10 ure, terwijl tevens is kennis gegeven, dat er op aanstaande maandag, des middags ten één ure, comité-generaal zal worden gehouden.

ANGLIKAANSCH VERDRAAGZAAMHEID.

Een Engelsch dagblad de *Demerara Courant* maakt eene zeer belangrijke correspondentie bekend van den heer *William Nully*, ESQ. BA de *Trinity College*, met den eerwaarden heer *W. Pierry Austein*, schrijvende namens den Anglikaanschen Bisschop van Barbadoes. De heer *Nully* van dezen Prelaat de gunst verzocht hebbende om tot leeraar der Kerk van Engeland en Ierland gewijd te worden, deed de Bisschop antwoorden, dat hij hem die gunst niet kon verleen en de eenige beweegreden zijner weigering hierin bestond, dat de heer *Nully* eene Catholijke vrouw getrouwd had.

Ik heb, zeide hij het besluit genomen, om niet meer tot de heilige bediening toe te laten diegenen, welke vrouwen eene andere godsdienst dan de Anglikaansche eeredienst belijdende, het Sacrament der Eucharistie, volgens den ritus onzer Kerk niet kunnen ontvangen. De heer *Nully* ziet in deze weigering eene hard stuitende trek van huichelarij, nimmer zegt hij, hebben de Anglikaansche Bisschoppen eenen dergelijken gedrags-regel gevolgd. Tot ondersteuning dezer vooruitstelling haalt hij de volgende daadzaken aan: Wijle de Bisschop van Meath, Doctor *O'Beirne*, was met eene Catholijke dame getrouwd, die tot het uur haars doods, de pligten, welke de Kerk haar oplegde, vervulde.

» Ik heb altijd hooren zeggen en zulks is nooit tegengesproken geworden, dat de echtgenoot van wijle den Bisschop van Norwich, een der voorbeeldigste prelaten, Catholijk was, en zelfs dat zij in het bisschoppelijk paleis eenen kapellaan harer geloofsbelijdenis had. De eerwaarde *James Lubg*, Vikaris van Athlone, is met eene Catholijke vrouw gehuwd geweest. Ik zou u een ander Anglikaansch geestelijke in het graafschap der Koningin, (Queens

Conty) in terland kunnen noemen. Doch wat heb ik noodig andere daadzaken hierbij te voegen; in uw eigen bisdom, Monseigneur, hebt gij een Anglikaansch geestelijke, die met eene Catholijke vrouw getrouwd is. Uwe Hoogheid zal zich ongetwijfeld haasten hem te suspenderen, want zonder ongeremd te zijn moet zij op een ander hetzelfde besluit toepassen, hetwelk op mij zelfs toegepast wordt.

ADVERTENTIEN.

* * Bij **J. J. ROMEN**, Boekdrukker te Roermond zijn de volgende Werkjes gedrukt en te bekomen

De Vriend der Jeugd, door **J. PIETERS**, in 12vo. tweede druk. Prijs 14 Cents.

Deugd en Onschuld, geschiedt in godsdienstige en zedekundige Verhalen en Gedichten voor de Jeugd, door **J. PIETERS**, (Kerkelijk goedgekeurd) tweede druk, in 8vo. Prijs 20 Cents

Gewijde Geschiedenis, ten dienste der Parochien en Scholen met Bisschoppelijke goedkeuring, in 12vo, tweede druk, Prijs 20 Cents.

Epistelen en Evangelien, op al de Zon- en Heilige dagen. Nieuwe verbeterde druk met plaatjes, (Kerkelijk goedgekeurd.) in 8vo. Prijs 25 Cents.

Oefeningen in het Kunstmatig lezen, te gelijk dienstig ter bevordering van Deugd en Godsvrucht door **R. H. PIETERS**, (Kerkelijk goedgekeurd.) tweede druk, in 8vo. Prijs 28 Cts.

Gemeenzame leerwijze om zich in de fransche taal te oefenen, met opstellen, door **P. MARIN**, tweede druk, in 8vo. Prijs 48 Cents.

Handleiding tot de kennis van de Wis-, Natuur- en Staatskundige beschrijving van onzen Aardbol, door **A. SCHEEN**. in 8vo. Prijs 25 Cents.

Grondbeginselen der Rekenkunde, door **R. H. PIETERS**, 1ste Stukje in 12vo. Prijs 20 Cents.

Idem 2de Stukje 20 Cents.

Idem 3de Stukje 20 Cents.

Schat der Deugden, een Leesboek voor de Roomsche Catholijke Jeugd, voorgesteld in godsdienstige en zedekundige Verhalen en Gedichten, door **J. J. van den KERTWEGH**, met een plaatje, Kerkelijk goedgekeurd. Prijs . 28 Cents.

* * Door **A. P. VAN LANGENHUYSEN**, is aan de Intekenaren verzonden de *Eerste en Tweede aflevering* van de:

GESCHIEDENIS

VAN

KEIZER NAPOLEON,

TEKST VAN LAURENT DE L'ARDECHE,

TEKKENINGEN VAN HORACE VERNET.

Vrij gevolgd naar de Hoogduitsche uitgave.

1 Deel, groot-8°. met 500 afbeeldingen, in 34 afleveringen.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

1. Het werk zal, ten aanzien van papier en formaat, gelijk zijn aan de uitgegeven afleveringen, en de afbeeldingen zullen ook volgens dezelve worden uitgevoerd.
2. Maandelijks zal eene aflevering in het licht verschijnen, en aan de intekenaars vrachtfrij worden toegezonden.
3. Elke aflevering is op den geringen prijs van 50 centen, voor de intekenaars, gesteld.
4. De intekening geschiedt bij alle voorname Boekhandelaren en Post-Directeuren binnen dit Rijk, tot dat de vierde aflevering het licht zal zien.

NB. De eerste en tweede Aflevering zijn op franco aanvraag bij den Drukker en Uitgever ter inzage verkrijgbaar.

* * Heden overleed alhier na eene kortstondige ongesteldheid, in den hoogen ouderdom van 91 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk. Vrouwe **HUBERTA KIVITS**, Weduwe van wijlen den Heer **STEPHANUS VAN GULICK**, in leven Medicinæ Doctor, ter dezer Stede.

's Hertogenbosch, den 10den December 1839.

J. H. MAHIE,
Executeur-Testamentair.

DEPOT VAN LIKDOORN-PLEISTERS verraardigd door den Mr. Operateur **M. SCHNIEDER** van Tyrol. Deze pleisters nemen in den tijd van drie dagen den wortel en tak van den Likdoorn geheel weg, zonder hinder of pijn, hetwelk genoegzaam met roem alom bekend is. Prijs per Doojsje met Berigt f 1.— Woont te Amsterdam Nieuwendijk, hoek Zoutsteeg, No. 17, alwaar hij is te spreken of te ontbieden. Depôt bij **F. Bischoffer** uit Tyrol Handschoen-Magazijn op het Spui; te Haarlem **J. B. van Loghem** Boekverkoop; te 's Hage **La Ville de Paris**; Rotterdam, **Zeeuw-sche Koffijhuis**; Utrecht, **Oude Bak Koffijhuis**; Arnhem, **D. K. Mulder & Comp.** Boekverkoopers; Nijmegen, **C. J. Raukens**, Zutphen, **J. W. Grevink**, Apotheker; Leeuwarden, **M. Nijstras** en te 's Bosch bij **D. A. A. de Rooij**, Boekverkoop, Breda bij **van Gulick en Hermans**. Te **Bergen-op-Zoom**, bij **Daverveel**, Horlogiemaker.

Te 's Hertogenbosch bij **D. A. A. DE ROOIJ**. Boek en-Courantdrukker.

Gravenmarkt.

Te Amsterdam van Maandag den 16den December,
Tarwe en Rogge bij vorige prijzen, bij gerijven verkocht, 126, 127 p. o. h. Poolische Tarwe f 363, 365; 128 p. j. Wism. f 371 129 p. n. Bovenl. f 323; 124 p. o. Pomm. f 330; 125 p. nieuwe Zeeuwsche f 316.

Rogge 122 p. o. Rostocker f 186; 119 p. Demmin f 162; 119 p. o. Pr. Pommer f 166; 125 p. n. Geld. f 190.

Garst slaanw, 96, 97 p. n. Vr. Winter f 160, 164.

Haver stil; 77, 81 p. n. sijne f 100 110.

Boekweit in een doen; 119, 120 p. Nijk. f 203, 206; 117 p. Overijs. f 195.

Koolzaad in een doen, o. Dantz. Aveeizaad 46 p.

Lijpzaad als voren; 102 p. Koningsb. f 225.

Raapolie slaanw; per 6 w. f 36½; Vlieg. f 35½, 35; per Volgbriefje f 35 a 24½; Mei f 33½ a ½; Sept. en Oct. f 33½ a ½.

Lijn-Olie per 6 w. f 29; Vlieg. f 28 a ½, Hennep-Olie per 6 w. f 33½; Vliegend f 32½.

Raapkoeken f 72 a 76, Lijnkoeken f 9½ a 11½.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Maandag den 16den December 4½ Ure.

-Werk. Sch. 2½ pCl. 52½, 1½, 1½. Dito. 5 pCl. 98½, ½ Kansb. l. f 24½, 4 Am. Synd. 4½ pCl. 93½, ½ Handelm. 166, ½ Oost-Indie 5 pCl. 96½ ½, ½ Ardoins 85 p. st. 22½, Dito Coupons 17½, ½, Oude Russen 104½, Roebels 6 pCl. 67½, Columb. 17 Bl. Grieken 12½.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der granen zijn te Eindhoven van Dingsdag den 17den December geweest:

Rogge (per ned. mudde)	f 6 - 40 - a 0 - 00
Boekweit	f 5 - 00 - a 0 - 00
Haver	f 2 - 80 - a 0 - 00
Beter (per nedl. p.)	f 0 - 58 - a 0 - 60
De 4 nedl. ponden Roggenbrood	36.

SCHIEDAM den 16den December:

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust. f 21,50 } zonder de belasting.
Amst. Proef het Ned. " " " - 24,25 }

Latere Berigten.

PARIS den 16den December.

Wij hebben heden geene fransche noch de gewone Brusselsche papieren ontvangen.

— Drie batterijen artillerie, genomen uit de regimenten in garnizoen te Toulouze, hebben bevel bekomen zich gereed te houden, om naar Afrika te vertrekken. In het arsenaal van Toulouze zijn 3000 geweren en karabijnen voor dezelve bestemming in kisten gepakt.

— De heer **Charles Durand**, hoofd redacteur van de *Capitole* is voor den heere regter ter instructie verschenen en heeft eene eerste verhoor ondergaan.

— De regtbank van koophandel te Parijs heeft alleen in de zitting van den 10den December negen failissementen verklaard.

— De *Gazette de France* zegt, dat de reis van den Heer de *Genoude* naar Rome, ten doel heeft aan het hoofd der Kerk een groot ontwerp van een godsdienstig geslacht te onderwerpen, waarmede de Heer de *Genoude* sedert hij in de orden is opgenomen zich onledig houdt, en hetwelk niet dan door eene wetgevende akte kan tot stand gebragt worden.

Hij is niet naar Rome vertrokken, zegt de *Gazette*, dan na zich verzekerd te hebben, dat deze zaak in de aanstaande zitting zal behandeld worden.

LUIK, den 16den December.

Men leest in de *Echo du Luxemburg* het volgende;

Uit Luxemburg worden ons omtrent het teruggeven der posten en ambten die plaats gehad hebben, de volgende bijzonderheden gegeven.

„Het bevel is uit 's Hage gekomen om *zuiver en eenvoudig*, doch *voorloopig*, alleen de afgezette Notarissen in het Groot-Hertogdom wederom te herstellen. De heer *Hassenpflug*, tegen wiens advies de reïntegratie plaats hadden, legde het bevel ten uitvoer in dien zin, dat hij de notarissen in bunne functien herstelde, doch uit eigene beweging hunne residentie veranderde.

Het schijnt dat het Kabinet van 's Hage sedert langen tijd had besloten, om de Notaristen te herstellen. De Koning heeft zulks voor hun niet verborgen gehouden, die door Hoogstdenzelven ontvangen zijn. Hij heeft hun gezegd, dat, indien zij eenige maanden vroeger gekomen waren, zij destijds reeds volkomen gerust zouden gesteld zijn.

Bij eene expresselijke kabinets orde des Konings, zijn de herstellingen bevolen. Men twijfelt niet of deze maatregel zal algemeen worden, zoodra de monarch over den wezenlijken staat van zaken zal zijn ingelicht.”